

network

enterprise europe

Podpora podnikania na dosah ruky

*Bulharská
republika*

Európska komisia
Podnikanie a priemysel

Bulharská republika

Sprievodca ako založiť firmu a vykonávať remeselnú živnosť v Európskej únii

Táto publikácia bola vydaná Národnou agentúrou pre rozvoj malého a stredného podnikania (NARMSP) ako súčasť projektu Generálneho riaditeľstva pre podnikanie a priemysel venovaného malým a stredným podnikom. Projekt je spolufinancovaný Európskou komisiou. Slúži na všeobecnú orientáciu slovenských záujemcov o podnikanie na území Bulharskej republiky.

Obsah tejto publikácie nepredstavuje názor ani stanovisko Európskej komisie alebo NARMSP. NARMSP, Európska komisia, ani žiadna iná osoba pôsobiaca v ich mene, nie je zodpovedná za využívanie informácií, ktoré sú obsiahnuté v tejto príručke.

Príručka neprešla jazykovou úpravou.

Túto príručku vydala:

Podpora podnikania na dosah ruky

Bratislava 2010

© NARMSP

Obsah

1. Základné údaje	5
2. Ekonomika	6
3. Podnikanie v Bulharsku	7
3.1 Požiadavky na založenie podniku.....	7
3.2 Požiadavky na spoločnosti z členských krajín Spoločenstva, ktoré chcú pracovať ako cezhraničné firmy	11
3.3 Zápis do Komory remesiel alebo Registra	13
3.4 Licencie pre špeciálne remeselné činnosti	13
3.5 Zápis do Obchodného registra alebo Registra firiem.....	13
3.6 Iné ohlasovacie a registračné povinnosti.....	13
3.7 Dodatočné požiadavky na notifikácie pre zahraničné firmy poskytujúce služby	14
3.8 Povinná registrácia na potlačenie protizákonnej práce.....	15
3.9 Daňová registrácia	15
3.10 Registrácia k trvalému pobytu.....	16
3.11 Prístup k zamestnaniu, hlavne v oblasti remesiel, pre občanov členských štátov EÚ – pracovné povolenia	16
4. Dovozné obmedzenia	17
4.1 Dovoz kapitálu a iného zariadenia pri príchode podniku do krajiny.....	17
4.2 Dočasný dovoz/vývoz profesijného zariadenia, nástrojov a strojov	17
5. Registrácia na daňovom úrade	17
6. Povinnosti v oblasti sociálneho zabezpečenia.....	18
6.1 Povinné sociálne poistenie pre osoby samostatne zárobkovo činné	19
6.2 Povinná registrácia a členstvo.....	19
7. Registrácia na finančnom úrade.....	19
8. Ďalšie náležitosti na založenie/zrušenie firmy.....	20
8.1 Výkon živnosti samostatne zárobkovo činnou osobou	20
8.2 Vzťah zamestnanec – zamestnávateľ.....	20

9. Ostatné povolenia a oprávnenia	20
9.1 Zdravotné a hygienické povolenia a pod.....	20
9.2 Povolenia na založenie podniku.....	20
9.3 Obchodné povolenie.....	20
9.4 Zdravotné osvedčenie	21
9.5 Stavebné povolenie	21
9.6 Povolenie na pobyt	22
9.7 Zápis do registra s.r.o.	22
9.8 Ochranná známka.....	23
9.9 Registrácia obchodného mena.....	23
10. Predpisy v oblasti životného prostredia.....	23
11. Ďalšie užitočné informácie	24
12. Zahraničný obchod Bulharskej republiky	24
12.1 Teritoriálna štruktúra zahraničného obchodu	24
12.1.1 Podiel najväčších exportných a importných partnerov Bulharska v roku 2008	26
12.2 Tovarová štruktúra zahraničného obchodu Bulharska v roku 2008.....	26
13. Zahraničný obchod Bulharska so Slovenskou republikou.....	26
13.1 Tovarová štruktúra bilaterálneho obchodu medzi Slovenskom a Bulharskou republikou.....	27
14. Schéma podpory bulharského exportu.....	27
14.1 Bulgarian Development Bank.....	27
14.2 Bulgarian Export Insurance Agency (BAEZ)	28
14.3 Ďalšie užitočné zdroje.....	28
14.4 Kontaktné adresy vybraných bulharských inštitúcií	29
Kontaktné údaje	30

1. Základné údaje

Oficiálny názov: Bulharská republika – Република България (bulharský)

Vstup do EÚ: 1. 1. 2007

Európsky parlament: 18 volených členov

Hlavné mesto: Sofia

Rozloha: 110 910 km²

Susedné krajiny: Grécko, Turecko, Rumunsko, Srbsko, Macedónsko, Čierne more (východná hranica)

Počet obyvateľov: 7 606 551 (údaje za r. 2008)

Národnostné menšiny a etnické skupiny: Bulhari – 83,9%, Turci – 9,4%, Rómovia – 4,7%, iné (Rusi, Arméni, Gréci, Židia, Tatári)

Náboženstvo: pravoslávne (82,6%), islamské (12,2%), protestantské (0,8%), rímskokatolícke (0,5%)

Jazyky: bulharčina

Politický systém: parlamentná demokracia

Forma štátneho zriadenia a vlády: parlamentná republika, unitárny štát, oficiálnou hlavou štátu je prezident (od roku 2002 Georgi Parvanov) volený na 5-ročné funkčné obdobie (G. Parvanov bol zvolený v októbri 2006 za prezidenta po druhýkrát). Národné zhromaždenie je zákonodarným orgánom s 240 poslancami volenými na 4 roky, výkonná moc je v rukách Rady ministrov, ktorú od roku 2005 vedie premiér Sergej Stanišev.

Územné členenie: územie republiky je rozdelené do 28 oblastí a 264 obcí

Prístavy: Burgas, Varna, Rousse, Lom

Letiská: 5 medzinárodných – Sofia, Burgas, Varna, Plovdiv a Gorna Orjahovica

Časové pásmo: stredoeurópsky čas, GMT + 2 (letný čas GMT +3)

Mena: 1 leva (BGN) = 100 stotiniiek, 1 EUR = 1,95 BGN (fixný kurz k EUR od 1. 1. 1997)

Ďalšie podrobnosti:

- <http://www.een.ruse.bg> partnerské konzorcium Enterprise Europe Network v Bj a Aj
- http://europa.eu/abc/european_countries/eu_members/bulgaria/index_en.htm
- <http://www.investbulgaria.com> webová stránka poskytuje informácie v Aj a Bj o bulharskom podnikateľskom a investičnom prostredí, taktiež užitočné informácie ako podnikáť v Bulharsku

- <http://www.bcci.bg> Bulharská obchodná a priemyselná komora v Aj a Bj

2. Ekonomika

Hlavné makroekonomické ukazovatele:

	2004	2005	2006	2007	2008
HDP v bežných cenách (mil. EUR)	19 570	21 448	25 099	28 898	34 117,5
Reálny rast HDP (%)	6,6	6,2	6,3	6,2	6,0
Miera inflácie (%)	4,0	6,5	7,3	12,5	7,8
Miera nezamestnanosti (%)	12,2	10,7	9,1	6,9	6,3
Vývoz, FOB (mil. EUR)	7 984,9	9 466,3	12 011,9	13 511,9	15 272,8
Dovoz, FOB (mil. EUR)	10 938,4	13 876,1	17 574,1	20 814,7	24 105,5
Bilancia bežného účtu (mil. EUR)	-1 306,9	-2 705,7	-4 501,8	-6 303,4	-8 278,4,
Bilancia finančného účtu (mil. EUR)	2 294,9	3 978,1	6 962,6	10 627,4	10 176,3
PZI (mil. EUR)	2 735,9	3 152,1	6 005,6	6 516,9	5 430,2
Výmenné kurzy					
BGN/EUR	Currency board fixed rate 1,95583				
BGN/USD	1,44	1,66	1,49	1,33	1,39

HDP na obyvateľa (podľa parity kúpnej sily): 4 454,1 EUR (2008)

Štruktúra HDP (2008):

poľnohospodárstvo 7,3%

priemysel 30,5%

služby 62,2%

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo (2008): 3 360 mil.

Zamestnanosť podľa odvetví (2008):

poľnohospodárstvo 11%

priemysel 32,7%

služby 55,3%

Priemysel:

elektrický a elektrotechnický, textilný, chemický, petrochemický, plynárenský,

strojársky, automobilový, metalurgický, potravinársky a tabakový.

Ďalšie informácie o ekonomike:

- <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/bu.html> (stránka CIA)
- <http://www.economist.com/countries/Bulgaria> (ekonomický časopis The Economist)
- http://news.bbc.co.uk/2/hi/europe/country_profiles/1059735.stm (BBC)

3. Podnikanie v Bulharsku

3.1 Požiadavky na založenie podniku

V zmysle Obchodného zákona sú za účasti zahraničných investícií najčastejšie založené nasledujúce obchodné spoločnosti:

- spoločnosť s ručením obmedzeným alebo podnik jednotlivca,
- akciová spoločnosť alebo podnik jednotlivca.

Okrem nich sa veľmi často používajú nasledujúce typy podnikov, ktoré sú ale upravované inými právnymi predpismi:

- obchodné zastupiteľstvo,
- pobočka.

Spoločnosť s ručením obmedzeným – Družество s ograničena otgovornost' – OOD

Spoločnosť s ručením obmedzeným je spoločnosťou, ktorú zakladajú dve alebo viaceré osoby a tieto zodpovedajú za záväzky spoločnosti svojím podielovým vkladom do imania spoločnosti. Imanie s.r.o. tvoria vklady spoločníkov. Spoločnosť s ručením obmedzeným sa zakladá spoločenskou zmluvou, ktorá sa uzatvára v písomnej forme. Obchodné meno spoločnosti musí obsahovať označenie: spoločnosť s ručením obmedzeným (skratka OOD) a musí byť jediným na území krajiny. Imanie spoločnosti s ručením obmedzeným je 1 EUR (2 BGN). Spoločnosť musí minimálne 1x ročne zvolať valné zhromaždenie, na prvom zhromaždení sa volia štatutárni zástupcovia spoločnosti. Spoločnosť s ručením obmedzeným jednotlivca (EOOD) je plne vo vlastníctve jednej fyzickej alebo právnickej osoby. Jednotlivec vykonáva funkcie valného zhromaždenia a štatutárneho orgánu. OOD a EOOD musí povinne 1x ročne zostavovať súvahu a výkaz ziskov a strát. OOD sa zapisuje v Obchodnom registri, ktorý vedie Agentúra pre zápisy (www.registryagency.bg). Žiadosť o zápis OOD možno predložiť na každom územnom úrade Agentúry, ktoré sa nachádzajú v sídlach okresných súdov. V súlade so Zákonom o obchodnom registri (ZOR) nie je požiadavka, aby sa registrácia uskutočnila na príslušnom územnom úrade Agentúry k príslušnému okresnému

súdu, kde je sídlo obchodníka, čo prakticky umožňuje predloženie žiadosti o zápis OOD so sídlom a adresou správy napr. vo Varne na územnom úrade Agentúry k Okresnému súdu v iných mestách (Plovdive alebo Sofii).

Žiadosť o registráciu sa môže predložiť buď na papieri alebo v elektronickej forme pri dodržaní predpisov a poriadku v súlade so Zákonom o elektronickej dokumente a elektronickej podpise. Žiadosť a prílohy k žiadosti sa predkladajú v bulharskom jazyku. Dokumenty je možné predložiť aj v akomkoľvek oficiálnom jazyku EÚ spolu s overeným prekladom do bulharčiny.

Kroky potrebné na registráciu s.r.o.

- určenie mena spoločnosti a získanie potvrdenia, že neexistuje žiadna ďalšia spoločnosť s rovnakým menom (úrad Informačná služba),
- určenie druhu s.r.o. (počet spoločníkov),
- kapitál potrebný na založenie s.r.o.,
- potvrdenie banky o splatení najmenej 70 % registrovaného kapitálu;
- určenie konateľa spoločnosti,
- registrácia v obchodnom registri príslušného miestneho súdu s určením osoby, ktorá má právo konať za spoločnosť a zastupovať spoločnosť,
- v prípade výkonu špeciálnej komerčnej aktivity (napr. investičný broker)
- predložiť potvrdenie o možnosti vykonávať takúto činnosť,
- vystavenie rozhodnutia súdu o zápise do obchodného registra,
- zverejnenie registrácie spoločnosti v obchodnom vestníku,
- registrácia BULSTAT do 7 dní po obdržaní rozhodnutia súdu o registrácii spoločnosti.

Dokumenty potrebné pre registráciu s.r.o.:

K skupine Základných skutočností:

- spoločenskú zmluvu,
- listinu potvrdzujúcu založenie právnickej osoby, ktorá je spoločníkom a kompetencie príslušného orgánu tejto osoby rozhodovať o účasti v s.r.o. (len pre právnickú osobu, ktorá je spoločníkom a nebola založená podľa bulharskej legislatívy alebo právnickú osobu, ktorá je spoločníkom a nebola zapísaná do obchodného registra),
- rozhodnutie príslušného orgánu právnickej osoby, ktorá je spoločníkom, o účasti na s.r.o.,
- rozhodnutie valného zhromaždenia, resp. jediného vlastníka kapitálu o menovaní konateľa, resp. konateľov,
- notársky overený súhlas a vzorový podpis konateľa, resp. konateľov,
- príslušnú licenciu alebo povolenie v tom prípade, keď legislatívna norma vyžaduje povolenie štátneho orgánu pre určité činnosti,
- ďalšie doklady vyžadované zákonom.

K skupine Imanie:

- peňažný vklad – doklad, že bolo imanie zložené na účet v banke,
- nepeňažný vklad – podľa čl. 72 ods. 2 Obchodného zákonníka, okrem prípadov vyslovene uvedených zákonom; potvrdenie podľa čl. 264 Daňového a poisťovacieho procesného zákonníka (pri aportovaní vecného práva na nehnuteľnosť alebo motorové vozidlo); dôkazy, že vkladateľ oznámil dlžníkovi prevod pohľadávky, s výnimkou prípadov, keď pohľadávka je voči samotnej spoločnosti (pri aportovaní pohľadávky); dôkazy, že vkladateľ je držiteľom práv, ktoré sú predmetom nepeňažného vkladu, ďalšie doklady vyžadované zákonom,
- OOD nemôžu pôsobiť v oblasti bankovníctva a poisťovníctva. V prípade EOOD sa v niektorých odboroch vyžaduje úradné povolenie. Poplatok za registráciu v Obchodnom registri je 160 levov.

Akciová spoločnosť – Akcionerno družestvo – AD

AD je spoločnosť, ktorej základné imanie je rozdelené na akcie. Spoločnosť zodpovedá pred veriteľmi svojím majetkom. Akcionári ručia za záväzky a.s. do výšky splatených vkladov, ale nie svojím osobným majetkom. Súhrn akcií a.s. tvorí jej základné imanie. Obchodné meno spoločnosti musí obsahovať označenie akciová spoločnosť (skratka AD). Akcióvu spoločnosť môže založiť jedna alebo viaceré fyzické alebo právnické osoby. Hodnota základného imania akciovej spoločnosti musí byť najmenej 50 000 BGN. Minimálnu výšku základného imania vyžadovaného na vykonávanie bankovej či inej poisťovnej činnosti alebo činnosti súvisiacej s dobrovoľným zdravotným sporením, alebo ďalšou osobitnou činnosťou, upravuje zvláštny zákon. Stanovy a.s. musia obsahovať náležitosti podľa čl. 165 OZ. Minimálna nominálna hodnota každej akcie musí byť 0,1 BGN, pokiaľ majú akcie vyššiu nominálnu hodnotu platí pravidlo, že musí byť deliteľná 100.

AD sa zapisuje v Obchodnom registri, ktorý vedie Agentúra pre zápisy. Žiadosť o zápis možno predložiť na každom územnom úrade Agentúry, ktoré sa nachádzajú v sídlach okresných súdov. V súlade so Zákonom o obchodnom registri (ZOR) nie je požiadavka, aby sa registrácia uskutočnila na príslušnom územnom úrade Agentúry k príslušnému okresnému súdu, kde je sídlo obchodníka, čo prakticky umožňuje predloženie žiadosti o zápis AD so sídlom a adresou správy napr. vo Varne na územnom úrade Agentúry k Okresnému súdu v iných mestách (Plovdive alebo Sofii).

O zápis AD žiadajú členovia predstavenstva (v prípade jednostupňového systému riadenia a.s.) alebo správna rada (v prípade dvojstupňového systému riadenia a.s.) alebo stanovami poverený, resp. splnomocnený člen štatutárnych orgánov a.s.. Žiadosť o registráciu sa môže predložiť buď na papieri alebo v elektronickej forme pri dodržaní predpisov a poriadku v súlade so Zákonom o elektronickom dokumente a elektronickom podpise. Žiadosť a prílohy k žiadosti sa predkladajú v bulharskom jazyku. Dokumenty je možné predložiť aj v akomkoľvek oficiálnom jazyku EÚ spolu s overeným prekladom do bulharčiny.

K žiadosti o registráciu AD je potrebné doložiť tieto dokumenty:

K skupine Základných skutočností:

- stanovy, resp. zakladateľskú listinu (v prípade zakladania a.s. s jedným vlastníkom imania),
- zápisnicu zo Zakladajúceho zhromaždenia v súlade s čl. 163 ods. 4 OZ,
- listinu potvrdzujúcu založenie právnickej osoby, ktorá je akcionárom a kompetencie príslušného orgánu tejto osoby rozhodovať o účasti na a.s. (len pre právnickú osobu, ktorá je zakladateľom a nebola založená podľa bulharskej legislatívy alebo právnickú osobu, ktorá je zakladateľom a nebola zapísaná do obchodného registra),
- rozhodnutie príslušného orgánu právnickej osoby, ktorá je akcionárom, o účasti na akciovej spoločnosti,
- zápisnica zo zasadnutia dozornej rady o zvolení členov správnej rady (v prípade dvojstupňového systému riadenia),
- ak stanovy dovoľujú, aby členom rady bola právnická osoba – rozhodnutie príslušného orgánu právnickej osoby o stanovení zástupcu člena, ktorý bude plniť jeho záväzky v rade, ako aj dokument potvrdzujúci založenie právnickej osoby a kompetencie príslušného orgánu tejto osoby rozhodovať (ak právnická osoba nebola založená podľa obchodného registra bulharskej legislatívy a nebola zapísaná do obchodného registra),
- zápisnica zo zasadnutia predstavenstva alebo správnej rady o zvolení osôb, ktoré budú zastupovať spoločnosť,
- rozhodnutie príslušného orgánu o účasti na založení akciovej spoločnosti – pre zakladateľov, ktorí sú právnickými osobami,
- zoznam osôb, ktoré upísali akcie pri založení, potvrdený správnou radou alebo predstavenstvom,
- prehlásenia zakladateľov podľa čl. 160 ods. 2 OZ,
- notársky overený súhlas a prehlásenie členov štatutárnych orgánov spoločnosti podľa čl. 234 ods. 3 OZ,
- notársky overený súhlas a vzorový podpis osôb poverených zastupovaním spoločnosti, ako aj prehlásenia o splnení požiadaviek podľa čl. 22 Predpisov na spôsob uplatnenia práv štátom v obchodných spoločnostiach so štátnou účasťou na imaní osôb, v prípade akciovej spoločnosti s jedným vlastníkom imania a štátnou účasťou na imaní,

- príslušnú licenciu alebo povolenie na vykonávanie bankovej, poisťnej činnosti, činností na regulovanom trhu finančných nástrojov, investičného sprostredkovateľa, investičnej spoločnosti, manažujúcej spoločnosti ako aj ďalších aktivít, pre ktoré zvláštny zákona vyžaduje licencie alebo povolenie,
- doklad (diplom, certifikát BNB a i.) o odbornej spôsobilosti alebo spôsobilosti na právne úkony člena štatutárneho orgánu, v súlade s požiadavkami zákona,
- ďalšie doklady vyžadované zákonom.

K skupine Imanie:

- peňažný vklad – doklad, že bolo imanie zložené na účet v banke,
- nepeňažný vklad – záver znalcov podľa čl. 72 ods. 2 Obchodného zákonníka, okrem prípadov vyslovene upravených zákonom; potvrdenie podľa čl. 264 Daňového a poisťovacieho procesného zákonníka (pri aportovaní vecného práva na nehnuteľnosť alebo motorové vozidlo); dôkazy, že vkladateľ oznámil dlžníkov o prevode pohľadávky, za výnimky prípadov, keď je pohľadávka voči samotnej spoločnosti (pri aportovaní pohľadávky); dôkazy, že vkladateľ je držiteľom práv, ktoré sú predmetom nepeňažného vkladu; písomný súhlas vkladateľa s uvedeným popisom vkladu a notárskym overením podpisu.

obchodné zastupiteľstvá – Obchodné zastupiteľstvá sa upravujú zákonom o zahraničných investíciách. Zahraničné fyzické a právnické osoby sa môžu zapojiť do obchodnej činnosti podľa právnych predpisov svojich domovských krajín a založiť si zastupiteľstvo v Bulharskej republike, ak sú k takémuto kroku oprávnené podľa práva materského štátu. Tieto zastupiteľstvá sa musia potom zaregistrovať do Bulharskej obchodnej a priemyselnej komory za poplatok 100 EUR a získať jednotný identifikačný kód na vstup do registra BULSTAT. Avšak, zastupiteľstvá podľa bulharskej legislatívy nemajú právnu subjektivitu a preto sa nemôžu zapojiť do hospodárskeho resp. obchodného diania. Oprávnenými oblasťami ich pôsobnosti sú marketing, vyhľadávanie zákazníkov, budovanie kontaktov v rámci krajiny, atď.

pobočky – Zahraničné fyzické a právnické osoby, ktoré sú zaregistrované v zahraničí ako obchodné spoločnosti, môžu zriadiť pobočku v Bulharsku, ak sú k takémuto kroku oprávnené podľa práva materského štátu. Pobočka je súčasťou materskej spoločnosti, má však odlišné sídlo. Pri zriadení pobočky sa nepredpisuje povinnosť základného kapitálu. Navyše je súčasťou materskej spoločnosti, ale nepripisuje sa jej právna subjektivita. Pobočka zahraničnej právnickej osoby, registrovanej s právom na vykonávanie podnikateľskej činnosti podľa svojho národného zákona, sa zapisuje do Obchodného registra (za poplatok 430 levov). Povinnosťou pobočky je samostatne od materskej spoločnosti viesť účtovníctvo ako aj každoročne zostavovať výkaz ziskov a strát, t.j. účtovnú uzávierku.

3.2 Požiadavky na spoločnosti z členských krajín Spoločenstva, ktoré chcú pracovať ako cezhraničné firmy

Obchodný zákon upravuje zakladanie podnikov so zahraničnou účasťou v Bulharskej republike. Neexistujú obmedzenia čo do podielu zahraničných osôb a čo

do ich investícií. Zahraničná osoba môže zaregistrovať pobočku alebo obchodné zastupiteľstvo v Bulharsku, pokiaľ pokračuje v obchodnej činnosti v domovskom štáte.

Pobočky sa majú registrovať na príslušnom okresnom súde (30 dní od podania žiadosti), kým obchodné zastupiteľstvá sa evidujú na Bulharskej obchodnej a priemyselnej komore. Okrem firemných zastupiteľstiev a pobočiek všetky ostatné druhy musia byť prihlásené do Obchodného registra na príslušnom okresnom súde. Právnu subjektivitu však spoločnosť získa po tom ako bude oficiálne zverejnená v elektronickom Obchodnom registri (predtým platnosť nadobúdala dňom zverejnenia rozhodnutia okresného súdu v Úradnom (Državnom) vestníku. Pri obchodných spoločnostiach sa vyžaduje tiež zriadenie bankového účtu s vkladom minimálneho základného imania.

Po registrácii v Obchodnom registri bude potrebné sa do troch dní dostaviť na Registračnú agentúru a získať jednotný identifikačný kód na vstup do Registra BULSTAT (do 7 dní). V prípade nedodržania tejto lehoty vzniká spoločnostiam pokuta a preto sa odporúča čo najskoršie podanie žiadosti. Právnické osoby – obchodníci nemajú záväzok povinnej registrácie v Registri BULSTAT.

Následne do 7 dní sa vyžaduje registrácia do Národnej sociálnej poisťovne (NOI) a do 14 dní na príslušnom daňovom úrade. Celý proces trvá v priemere 48 dní a celkové registračné náklady 300 BGN.

Kontaktné miesta:		
Názov a adresa:	telefón a fax:	e-mail a webová stránka:
Bulharská priemyselná a obchodná komora Българската търговско промишлена палата Ul. Iskr 9, 1058 Sofia	tel.: (+359 2) 811 74 00 fax: (+359 2) 987 32 09	bcci@bcci.bg www.bcci.bg
Registračná agentúra Ministerstva Spravodlivosti, obchodný register a register BULSTAT Агенцията по вписванията, Министерство на правосъдието Търговския регистър и регистър БУЛСТАТ Ul. E. Bagrjana č. 20, 1111 Sofia	tel.: (+359 2) 948 62 03, 04 fax: (+359 2) 948 61 66	bulstat@registryagency.bg www.registryagency.bg

3.3 Zápis do Komory remesiel alebo Registra

Povinný

Po obdržaní Jednotného identifikačného kódu BULSTAT na Registračnej agentúre Ministerstva spravodlivosti je nevyhnutná registrácia na príslušnej regionálnej komore Národnej komory živnostníkov (14 dní).

Kontaktné miesta:		
Názov a adresa:	telefón a fax:	e-mail a webová stránka:
Národná komora živnostníkov – Национална занаятчийска камара Ul. Aksanov č. 7A, 1. poschodie 1000 Sofia	tel.: (+359 2) 950 53 30 fax: (+359 2) 950 53 32	nzk@abv.bg www.nzkgb.org

3.4 Licencie pre špeciálne remeselné činnosti

Nie

3.5 Zápis do Obchodného registra alebo Registra firiem

Áno

Všetky obchodné spoločnosti musia byť zaregistrované do Obchodného registra na príslušnom okresnom súde (30 dní od podania žiadosti). S platnosťou od 1. 1. 2008 majú všetky spoločnosti – staré a nové povinnosť k 31. 12. 2010 preregistrovať sa v novom elektronickom registri, inak budú vymazané z doterajšieho registra a prídu o svoj majetok. Elektronický register je bezplatne prístupný pre verejnosť na stránke www.brra.bg.

Kontaktné miesta:
Pozri 1.1, 1.2

3.6 Iné ohlasovacie a registračné povinnosti

Áno

Po registrácii v Obchodnom registri bude potrebné do 7 dní sa dostaviť na Registračnú agentúru Ministerstva spravodlivosti a získať jednotný identifikačný kód na vstup do Registra BULSTAT. V prípade nedodržania tejto lehoty spoločnostiam vzniká pokuta a preto sa odporúča čo najskoršie podanie žiadosti.

Právnické osoby – obchodníci nemajú záväzok povinnej registrácie v Registri BULSTAT.

Následne do 7 dní sa vyžaduje registrácia do Národnej sociálnej poisťovne (NOI) a do 14 dní na príslušnom daňovom úrade.

Kontaktné miesta:		
Názov a adresa:	telefón a fax:	e-mail a webová stránka:
Registračná agentúra Ministerstva Spravodlivosti, obchodný register a register BULSTAT Агенцията по вписванията, Министерство на правосъдието Търговския регистър и регистър БУЛСТАТ Ul. E. Bagrjana č. 20, 1111 Sofia	tel.: (+359 2) 948 62 03, 04 fax: (+359 2) 948 61 66	bulstat@registryagency.bg www.registryagency.bg

3.7 Dodatočné požiadavky na notifikácie pre zahraničné firmy poskytujúce služby

Áno

Spoločnosti so sídlom v Bulharsku, EHP alebo Švajčiarsku, ktoré chcú pôsobiť v niektorých sektoroch bulharského hospodárstva, potrebujú licencie, ktoré sa vyžadujú:

- v oblasti investičného podnikania, bankovníctva, poisťovníctva a zaistovníctva od Výboru pre finančnú kontrolu (trvá cca 35-40 dní), to neplatí pre spoločnosti, ktoré majú obdobnú licenciu z domovskej krajiny so sídlom v EHP alebo Švajčiarsku, na nich sa vzťahuje povinnosť nahlásenia do Výboru pre finančnú kontrolu a zaplatenie manipulačného a koordinačného ročného poplatku. V prípade udelenia licencie banke, výbor je povinný túto skutočnosť oznámiť Bulharskej národnej banke,
- v oblasti energetiky a sektora prírodného plynu od Štátneho výboru pre dohľad nad energetikou a vodárenstvom (trvá cca 35-40 dní). Licencia je platná 35 rokov a je možnosť obnovenia licencie na ďalších 35 rokov,
- v oblasti telekomunikácií od Výboru pre dohľad nad telekomunikáciami, ktorý dohliada nad technickými parametrami. Licencia je platná 20 rokov s možnosťou obnovenia na ďalších 10 rokov,

– v audiovizuálnom sektore od Rady pre elektronické médiá, ktorá dohliada nad obsahovou stránkou (trvá 5-8 mesiacov). Licencia je platná 15 rokov s možnosťou predĺženia jej platnosti na ďalších 25 rokov.

V posledných dvoch prípadoch, ak navrhované aktivity nemajú celoštátnu pôsobnosť, sa licencia nevyžaduje, ale postačí len registrácia.

Kontaktné miesta:		
Názov a adresa:	telefón a fax:	e-mail a webová stránka:
Výbor pre finančnú kontrolu Комисия за финансов надзор Ul. Šar planina 33, 1303 Sofia	tel.: (+359 2) 94 04 999 fax: (+359 2) 829 43 24	bg_fsc@fsc.bg www.fsc.bg
Štátny výbor pre dohľad nad energetikou a vodárenstvom Държавната комисия за енергийно регулиране Bulv. Dondukov 8-10, 1000 Sofia	tel.: (+359 2) 988 87 30 fax: (+359 2) 988 87 82	bg_fsc@fsc.bg, dker@dker.bg www.dker.bg, www.doe.bg
Výbor pre dohľad nad telekomunikáciami Комисията за регулиране на съобщенията Ul. Gurko 6, 1000 Sofia	tel.: (+359 2) 949 24 18	rmangacheva@crc.bg www.crc.bg
Rada pre elektronické médiá Съвет за електронни медији: Bulv. „Šipčensky prochod“ 69, Sofia	tel.: (+359 2) 970 88 10 fax: (+359 2) 973 37 69	cem@cablebg.net, office@cem.bg www.cem.bg

3.8 Povinná registrácia na potlačenie protizákonnej práce

Nie

3.9 Daňová registrácia

Áno

Povinná registrácia k platbe DPH pre spoločnosti so zdaniteľným obratom presahujúci 50 000 levov. DPH je vo výške 20%. Bulharsko vstúpilo do roku 2008 s jednotnou 10% daňou pre fyzické aj právnické osoby. Je to najnižšia rovná daň v EÚ. Živnostníci platia 15-percentnú daň.

Kontaktné miesta:		
Názov a adresa:	telefón a fax:	e-mail a webová stránka:
Národná agentúra príjmov Национална агенция за приходите Bulv. Dondukov 52, 1000 Sofia	tel.: (+359 2) 9859 3065 fax:	www.nap.bg infocenter@nra.bg

3.10 Registrácia k trvalému pobytu

Nie

Po dobu 3 mesiacov od vstupu na bulharské územie, občania EHP a Švajčiarska nepotrebujú žiadne povolenie. V prípade, že mienia zostať dlhšie ako tri mesiace, je potrebné získať vysvedčenie z Oddelenia pre migráciu pri Ministerstve vnútra Bulharska (výdaj v deň podania žiadosti), avšak nevyžaduje sa pracovné povolenie z Agentúry pre zamestnanie.

Kontaktné miesta:		
Názov a adresa:	telefón a fax:	e-mail a webová stránka:
Migračné oddelenie Ministerstva vnútra Bulharska Дирекция "Гранична полиция", Министерство на вътрешните работи Bulv. Marija Luiza 46, 1202 Sofia	tel.: (+359 2) 982 39 99 fax: (+359 2) 982 23 66	migration@mvr.bg www.mvr.bg

3.11 Prístup k zamestnaniu, hlavne v oblasti remesiel, pre občanov členských štátov EÚ – pracovné povolenia

Živnostníci nepotrebujú žiadnu licenciu z Úradu práce. Avšak vzťahuje sa na nich povinnosť registrácie na Štatistickom úrade a obdržania jednotného identifikačného kódu, ktorý je potrebný na vstup do Registra BULSTAT.

Kontaktné miesta:
Pozri 1.6

4. Dovozné obmedzenia

4.1 Dovoz kapitálu a iného zariadenia pri príchode podniku do krajiny

Dovoz kapitálu z členských krajín EÚ nepodlieha žiadnym obmedzeniam.

Kontaktné miesta:		
Názov a adresa:	telefón a fax:	e-mail a webová stránka:
Colná agentúra Агенция "Митници" Ul. Rakovski 47, 1202 Sofia	tel.: (+359 2) 9859 42 13, 10	pr@customs.bg www.customs.bg

4.2 Dočasný dovoz/vývoz profesijného zariadenia, nástrojov a strojov

Nie

5. Registrácia na daňovom úrade

Náležitosti:

Po prihlásení sa do Národnej sociálnej poisťovne (NOI) sa do 14 dní vyžaduje registrácia na príslušnom daňovom úrade.

Povinná registrácia k platbe DPH sa vzťahuje pre spoločnosti so zdaniteľným obratom presahujúcim 50 000 levov.

Bulharsko má podpísanú zmluvu o zamedzení dvojitého zdanenia so Slovenskou republikou s platnosťou od 2. 5. 2001.

Kontaktné miesta:
Pozri 1.9

6. Povinnosti v oblasti sociálneho zabezpečenia

Fond	Spolu %		Zamestnávateľ (%)		Zamestnanec (%)	
	Zamestnanci narodení pred 1. 1. 1960	Zamestnanci narodení po 31. 12. 1959	Zamestnanci narodení pred 1. 1. 1960	Zamestnanci narodení po 31. 12. 1959	Zamestnanci narodení pred 1. 1. 1960	Zamestnanci narodení po 31. 12. 1959
Zdravotné poistenie	8 %	8 %	4,8 %	4,8 %	3,2 %	3,2 %
Sociálne poistenie	22,5 %	17,5 %	12,7 %	9,9 %	9,8 %	7,6 %
Dôchodkový fond	18,0 %	13,0 %	10,0 %	7,2 %	8,0 %	5,8 %
Nemocenské a materská	3,5 %	3,5 %	2,1 %	2,1 %	1,4 %	1,4 %
Fond nezamestnanosti	1,0 %	1,0 %	0,6 %	0,6 %	0,4 %	0,4 %
Garančný fond (zaručené pohľadávky pracovníkov a zamestnancov)	0,5 %	0,5 %	0,5 %	0,5 %	-	-
Doplnkové dôchodkové poistenie	-	5 %	-	2,8 %	-	2,2 %
Celkom	31 %	31 %	18 %	18 %	13 %	13 %
Úrazové poistenie (pracovný úraz a ochorenie z povolania)	0,4 – 1,1 %	0,4 – 1,1 %	0,4 – 1,1 %	0,4 – 1,1 %	-	-

Druh sociálnych platieb v BGN	2009	2010
Minimálna pracovná mzda	240	240
Minimálny vymeriavací základ	260	420
Maximálny vymeriavací základ	2000	2000
Maximálna výška náhrad v nezamestnanosti	252	220
Minimálna výška náhrad v nezamestnanosti	120	110
Prídavky na výživu dieťaťa	240	240

6.1 Povinné sociálne poistenie pre osoby samostatne zárobkovo činné

Áno

Kontaktné miesta:		
Názov a adresa:	telefón a fax:	e-mail a webová stránka:
Národná sociálna poisťovňa Национален осигурителен институт Bulv. Alexandra Stambolijski č. 62-64, 1303 Sofia	tel.: (+359 2) 926 10 10 fax: (+359 2) 926 17 05	noi@nssi.bg www.noi.bg

6.2 Povinná registrácia a členstvo

Áno

Po zverejnení v Obchodnom registri sa do 7 dní vyžaduje prihlásenie sa do Národnej sociálnej poisťovne (NOI).

Kontaktné miesta:
Pozri 4.1

7. Registrácia na finančnom úrade

Od 1. 1. 2008 je daň z dividend 5%. Od roku 2008 daň z príjmov právnických a fyzických osôb je 10%. 141 okresov s nezamestnanosťou vyššou ako je priemerná v Bulharsku (z celkovo 264) majú daň zo zisku 0%. Živnostníci platia 15-percentnú daň.

Kontaktné miesta:

Pozri 1.9

8. Ďalšie náležitosti na založenie/zrušenie firmy

8.1 Výkon živnosti samostatne zárobkovo činnou osobou

8.2 Vzťah zamestnanec – zamestnávateľ

V prípade, ak zamestnávateľ vysielá zamestnanca do zahraničia, platí nariadenie EK 96/71/EC – Vysielanie pracovníkov (pozri leták NARMSP).

9. Ostatné povolenia a oprávnenia

9.1 Zdravotné a hygienické povolenia a pod.

Áno

9.2 Povolenia na založenie podniku

Áno

Kontaktné miesta:

Pozri 1.5

9.3 Obchodné povolenie

Áno

Vyžaduje sa pri obchode s technológiami, ktoré môžu byť na dvojaké použitie, nukleárnym materiálom a chemickými látkami, zbraňami, šrotom zo železného a farebného kovu, samotným kovom, liehovinou apod.

Kontaktné miesta:		
Názov a adresa:	telefón a fax:	e-mail a webová stránka:
Ministerstvo hospodárstva, energetiky a turizmu Министерство на икономиката, енергетиката и туризма Ul. Slavjanska 8, Sofia	tel.: (+359 2) 940 70 08 fax: (+359 2) 981 50 41	e-docs@mee.government.bg www.mi.government.bg

9.4 Zdravotné osvedčenie

Áno

Všetci zamestnanci podliehajú povinnej prvej zdravotnej prehliadke. Ich pravidelnosť závisí od druhu vykonanej práce. Náklady spojené so zdravotnou prehliadkou hradí zamestnávateľ.

9.5 Stavebné povolenie

Áno

Je veľmi dôležité správne kategorizovať projekt na základe Zákona o územnom rozvoji. Po obdržaní posudkov od požiarnika, hygienika a environmentalistov sa návrh výstavby predkladá na schválenie. Ďalej sa na základe kladných posudkov môže uchádzať o stavebné povolenie, a až potom začať s výstavbou.

Vydávanie stavebných dokladov a povolení spadá pod kompetencie hlavného architekta príslušného mestského resp. obecného úradu. Ak plánovaná stavba je celonárodného resp. medzinárodného významu ako aj v záujme obrany a bezpečnosti republiky, vyžaduje sa tiež posudok rezortu výstavby, zahraničia alebo výstavby.

Dozor nad uplatnením právnych predpisov v oblasti stavebníctva vykonáva spolu s miestnymi úradmi aj Národný inšpektorát stavebníctva.

Lehota na získanie povolení na výstavbu trvá v priemere 135 dní.

Od 1. januára 2008 bol spustený Register stavebných firiem (<http://register.ksb.bg>), ktorý vedie Bulharská stavebná komora (www.ksb.bg). Od tohto dátumu nemôže žiadna spoločnosť mimo registra vykonávať stavebnú činnosť v BGR.

Kontaktné miesta:		
Názov a adresa:	telefón a fax:	e-mail a webová stránka:
Národný inšpektorát stavebníctva pri Ministerstve regionálneho rozvoja a verejných prác Дирекция за национален строителен контрол Министерството на регионалното развитие и благоустройството Bulv. Christo Botev č. 47, Sofia	tel.: (+ 359 2) 915 91 37 fax: (+ 359 2) 952 19 91	dnsk@mrrb.government.bg www.dnsk.mrrb.government.bg
Bulharská stavebná komora Камарата на строителите в България Bulv. Chr. Smirnenski č. 1	tel.: (+359 2) 806 29 10 fax: (+359 2) 963 24 25	office@ksb.bg www.ksb.bg

9.6 Povolenie na pobyt

Nie

Po dobu 3 mesiacov od vstupu na bulharské územie, občania EHP a Švajčiarska nepotrebnú žiadne povolenie. Avšak ak mienia ostať dlhšie ako tri mesiace, je potrebné získať vysvedčenie od Oddelenia pre migráciu Ministerstva vnútra Bulharska, avšak sa nevyžaduje pracovné povolenie od Agentúry pre zamestnanie. Vysvedčenie o pobyte sa vydáva v deň podania prihlášky.

Kontaktné miesta:
Pozri 1.10

9.7 Zápis do registra s.r.o.

Áno, povinné

Kontaktné miesta:
Pozri 1.5

9.8 Ochranná známka

Áno

Ochranné známky sú registrované v Registri ochranných známok a vzťahuje sa na nich ochranná lehota 10 rokov, s možnosťou neobmedzeného počtu obnovení. Ochranná známka, ktorá je už zaregistrovaná na Patentovom úrade Bulharskej republiky, je platná len na území Bulharskej republiky. Je možnosť registrácie ochrannej známky EÚ, ktorá je platná na celom území ES, ako aj medzinárodnej ochrannej známky s celosvetovou pôsobnosťou.

9.9 Registrácia obchodného mena

Áno

Obchodné mená spoločností sú povinne registrované v Obchodnom registri príslušného okresného súdu. Predtým si však potenciálne spoločnosti môžu na Registračnej agentúre požiadať o rezerváciu ich budúceho mena v lehote do dvoch mesiacov.

Kontaktné miesta:		
Názov a adresa:	telefón a fax:	e-mail a webová stránka:
Patentový úrad Bulharskej republiky, Sofia Патентното ведомство на Република България Bulv. Dr. G. M. Dimitrov č. 52B, 1040 Sofia	tel.: (+359 2) 970 13 21 fax: (+359 2) 8730 83 25	bpo@bpo.bg www.bpo.bg

10. Predpisy v oblasti životného prostredia

Formálne povinnosti a predpisy

Každá podnikateľská činnosť je predmetom zvláštnej úpravy, ktorá závisí od druhu produktu a od zvláštnych vlastností spracovateľského procesu.

Kontaktné miesta:		
Názov a adresa:	telefón a fax:	e-mail a webová stránka:
Ministerstvo životného prostredia a vôd Министерство на околната среда и водите Bulv. Marija Luiza č. 22, 1000 Sofia	tel.: (+359 2) 955 90 11 fax: (+359 2) 955 90 15	contact@moew.government.bg www.moew.government.bg

11. Ďalšie užitočné informácie

Kontaktné miesta:		
Názov a adresa:	telefón a fax:	e-mail a webová stránka:
Obchodno-ekonomické oddelenie ZÚ SR v Sofii	tel.: (+359 2) 943 30 66 fax: (+359 2) 943 49 95	office@slovaktrade-sofia.com
Obchodno-ekonomické oddelenie Veľvyslanectva Bulharska v SR	tel.: (+421 2) 544 334 09 fax: (+421 2) 544 334 10	www.SlovakTrade-Sofia.com, bul_obchod@nexta.sk
Ministerstvo hospodárstva SR	tel.: (+421 2) 4854 1111	www.economy.gov.sk info@economy.gov.sk

12. Zahraničný obchod Bulharskej republiky

Zahranično-obchodná bilancia Bulharskej republiky je dlhodobo negatívna a pasívne saldo sa neustále zvyšuje. Vysoký obchodný deficit sa v ostatných rokoch prehlboval z dôvodu výrazného nárastu vnútornej spotreby, aktívosti podnikateľskej sféry a pokračujúceho prílevu investícií.

Prehľad zahranično-obchodnej výmeny BGR v mil. EUR

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Export	5 714,2	6 062,9	6 668,2	7 984,9	9 466,3	12 011,9	13 511,9	15 277,5
Import	8 127,8	8 411,2	9 610,5	11 619,5	14 667,7	18 479,3	21 861,2	25 333,7
Obrat	13 842,0	14 474,1	16 278,7	19 604,4	24 134,0	30 491,2	35 373,1	40 611,2
Bilancia	-2 413,6	-2 348,3	-2 942,3	-3 634,6	-5 201,4	-6 467,4	-8 349,3	-10 056,2

Zdroj: Bulharská národná banka, Štatistický úrad BGR (2008)

12.1 Teritoriálna štruktúra zahraničného obchodu

Európska únia je najväčším obchodným partnerom Bulharska, ktorá v roku 2008 mala 55,32 % podiel na celkovej zahraničnej výmene tovarov a služieb krajiny. V tom istom čase 60,15 % vyvážaných bulharských výrobkov našlo svoje odbytište trhoch členských krajín Európskej únie, kým na druhej strane podiel bulharského dovozu z krajín EÚ tvoril len 50,49 % celkového objemu dovážaných výrobkov.

Dovoz do BG v roku 2008	mil. EUR	% podiel
celkom CIF	25 333,7	
Európska únia – 27 krajín	12790,4	50,49
Európska únia – 15 pôvodných členov	9669,8	38,17
Európska únia – 12 nových členov	3120,7	12,32
Európa*	5581,3	22,03
Ázia	3246,2	12,81
Balkánske krajiny**	1974,7	7,79
Amerika	1461,7	5,77
Ďalšie krajiny	279,3	1,10

* Rusko, Švajčiarsko, Ukrajina, Gibraltar, Moldavsko, Bielorusko, Nórsko, Lichtenštajnsko, San Marino, Island, Monako

** Turecko, Srbsko, Čierna Hora, Macedónsko, Albánsko, Chorvátsko, Bosna a Hercegovina

Vývoz BG v roku 2008	mil. EUR	% podiel
celkom /FOB/	15277,5	
Európska únia – 27 krajín	9189,7	60,15
Európska únia – 15 pôvodných členov	7115,1	46,57
Balkánske krajiny**	2645,3	17,32
Európska únia – 12 nových členov	2074,6	13,58
Ázia	1531,6	10,03
Európa*	937,5	6,14
Ďalšie krajiny	513,3	3,36
Amerika	460,1	3,01

* Rusko, Švajčiarsko, Ukrajina, Gibraltar, Moldavsko, Bielorusko, Nórsko, Lichtenštajnsko, San Marino, Island, Monako

** Turecko, Srbsko, Čierna Hora, Macedónsko, Albánsko, Chorvátsko, Bosna a Hercegovina.

12.1.1 Podiel najväčších exportných a importných partnerov Bulharska v roku 2008

V roku 2008 takmer polovicu bulharského exportu tvorilo 5 krajín: Grécko (9,87 %), Nemecko (9,22 %), Turecko (8,82 %), Taliansko (8,51 %), Rumunsko (7,3 %). Medzi ďalších veľkých exportných partnerov Bulharska patria Belgicko (5,81 %), Srbsko (4,5 %) a Francúzsko (4,0 %).

V roku 2008 približne 50% bulharského importu pochádzalo z 5 krajín: z Ruskej federácie (17,5 %), Nemecka (10,9 %), Talianska (7,8 %), Turecka (5,6 %) a Číny (5,3 %). Medzi ďalších veľkých importných partnerov patrili Grécko (4,8 %), Rumunsko (4,7 %), Francúzsko (3,6 %), Ukrajina (3,3 %).

12.2 Tovarová štruktúra zahraničného obchodu Bulharska v roku 2008

Hlavnými exportnými položkami Bulharska v roku 2008 boli: neušľachtilé kovy a výrobky z nich (22,4 %), minerálne produkty (17,6 %), stroje a zariadenia (13,8 %), textilné materiály a výrobky z nich (11,4 %), chemické výrobky (7,0 %), výrobky rastlinného pôvodu (6,0 %), potraviny, nápoje a tabak (4,6 %), plasty, kaučuk a výrobky z nich (2,5 %), dopravné prostriedky (2,3 %), nekovové minerály (2 %), živé zvieratá a živočíšne výrobky (1,6 %), precízne a optické zariadenia (1,3 %), obuv (1,1 %), drevený materiál (1,0 %), celulóza, papier a výrobky z nich (1,0 %), ostatné tovary (3,4 %).

Hlavnými importnými artiklami Bulharska v roku 2008 boli: minerálne produkty (26,2 %), stroje a zariadenia (19,9 %), neušľachtilé kovy a výrobky z nich (11,8 %), dopravné prostriedky (9,9 %), chemické výrobky (6,2 %), textilné materiály a výrobky z nich (5,8 %), plasty, kaučuk a výrobky z nich (4,5 %), potraviny, nápoje a tabak (3,3 %), živé zvieratá a živočíšne výrobky (1,8 %), výrobky rastlinného pôvodu (1,6 %), celulóza, papier a výrobky z nich (1,6 %), nekovové minerály (1,6 %), precízne a optické zariadenia (1,3 %), drevený materiál a výrobky z neho (0,9 %), rôzne tovary (2,2 %).

13. Zahraničný obchod Bulharska so Slovenskou republikou

Prehľad vzájomnej obchodnej výmeny medzi SR a BGR v mil. EUR

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	I. pol. 2009
Export	54,53	64,95	76,92	98,7	164,5	239,5	111,4
Import	15,83	26,98	38,98	69,9	84,3	68,2	22,9
Obrat	70,37	91,93	115,90	168,6	248,8	307,7	134,4

Bilancia	38,70	37,97	37,94	28,6	80,2	171,3	88,6
----------	-------	-------	-------	------	------	-------	------

13.1 Tovarová štruktúra bilaterálneho obchodu medzi Slovenskom a Bulharskou republikou

Hlavnými exportnými komoditami SR do Bulharska sú:

televízory a monitory (46,9 %) – Samsung Slovakia, Sony Slovakia), osobné automobily (3,5 %), vysielačie prístroje pre rádiotelefóniu, rádiotelegrafiu (3,4 %), nenatieraný papier a lepenka (3,4 %), drôty, káble (3,3 %), lieky (2,8 %), videofonické prístroje na záznam a reprodukciu (2,7 %), tlačiarenské stroje (2,2 %), hygienické výrobky z papiera (1,8%), kakaová hmota, (1,7%), elektrické prístroje na drôtovú telefóniu alebo telefóniu (1,2 %), surový hliník (1,0 %), pneumatiky (1,0 %), ropné oleje (0,9 %), sušené polievky a bujóny (0,9 %), transformátory, statické meniče (0,9 %), motorové vozidlá na nákladnú dopravu (0,9 %), polyméry a acyklické alkoholy (0,8 %).

Hlavnými importnými artiklami slovenského dovozu z Bulharska sú:

surový zinok (25,4 %), ploché valcované výrobky zo železa alebo nelegovanej ocele (18,4 %), drôty, káble (14,9 %), časti a súčasti železničných alebo iných koľajových lokomotív a vozidiel (4,2 %), pánske alebo chlapčenské oblečenie (3,7 %), lieky (2,1 %), surový hliník (2,1 %), iné rúry, rúrky a duté profily (2,1 %), časti obuvi (2,0 %), pekárske výrobky (2,0 %), ostatné tyče a prúty zo železa alebo nelegovanej ocele (1,7 %), prístroje a nástroje na meranie alebo na kontrolu prietokov, hladiny, tlaku, plynov (1,6 %), vrchné tričky (1,4 %), uholníky, tvarovky a profily zo železa alebo z nelegovanej ocele (0,9 %), elektrické zariadenia na vypínanie alebo na ochranu elektrických obvodov (0,8 %), ryža (0,8 %), merače dodávky alebo výroby plynov, kvapalín a elektrickej energie (0,7 %) a čokoláda (0,6 %).

14. Schéma podpory bulharského exportu

Okrem Ministerstva zahraničných vecí a Ministerstva hospodárstva, energetiky a cestovného ruchu, ktoré svojimi zastupiteľskými úradmi a obchodno-ekonomickými oddeleniami udržiavajú a prehľbujú bilaterálne diplomatické, hospodárske a sociálno-kultúrne vzťahy, pôsobia v Bulharsku inštitúcie, ktorých cieľom je podpora bulharského exportného potenciálu.

14.1 Bulgarian Development Bank

Bulgarian Development Bank je nástupníckou bankou Encouragement Bank, ktorá

v roku 2008 získala ocenenie „Najlepšia malá banka v Bulharsku“. Poslaním banky je podpora rozvoja bulharskej ekonomiky prostredníctvom podpory exportu a implementácie vládnej hospodárskej politiky v oblasti malých a stredných podnikov.

Kontaktné miesta:		
názov a adresa:	telefón a fax:	e-mail a webová stránka:
Bulgarian Development Bank	tel.: (+359) 2 930 693 33	office@bdbank.bg
Sofia 1000, Bulharsko	fax: (+359) 2 930 63 21	www.bdbank.bg

14.2 Bulgarian Export Insurance Agency (BAEZ)

Bulgarian Export Insurance Agency je vôbec prvou bulharskou poisťovňou, ktorá poisťuje exportné úvery pre prípad krátkodobých a dlhodobých komerčných a politických rizík.

Kontaktné miesta:		
názov a adresa:	telefón a fax:	e-mail a webová stránka:
Bulgarian Export Insurance Agency (BAEZ) 1301 Sofia, Bulharsko	tel.: (+359) 2 923 69 11 fax: (+359) 2 987 06 65	baez@baez-bg.com www.baez-bg.com

14.3 Ďalšie užitočné zdroje

Kontaktné miesta:		
Názov a adresa:	telefón a fax:	e-mail a webová stránka:
Ministerstvo hospodárstva SR	tel.: (+421 2) 4854 1111	info@economy.gov.sk www.economy.gov.sk
Obchodno-ekonomické oddelenie ZÚ SR v Sofii	tel.: (+359 2) 943 30 66 fax: (+359 2) 943 49 95	office@slovaktrade-sofia.com www.SlovakTrade-Sofia.com
Slovenská priemyselná a obchodná Komora	tel.: (+421 2) 544 332 72 fax: (+421 2) 541 311 59	sopkurad@sopk.sk www.sopk.sk

Slovenská agentúra pre rozvoj cestovného ruchu	tel.: (+421 2) 582 601 00 fax: (+421 2) 582 601 09	sario@sario.sk www.sario.sk
Obchodno-ekonomické oddelenie Veľvyslanectva Bulharska v SR	tel.: (+421 2) 544 334 09 fax: (+421 2) 544 334 10	bul_obchod@nextra.sk

14.4 Kontaktné adresy vybraných bulharských inštitúcií

Registračná agentúra	www.registryagency.bg
Agentúra pre investície	www.investbg.government.bg
Bulharský register stavebných spoločností	http://register.ksb.bg
Komora stavebníkov Bulharska	www.ksb.bg
Bulharská obchodná a priemyselná komora	www.bcci.bg
Národný štatistický úrad	www.nsi.bg
Privatizačná agentúra	www.priv.government.bg
Agentúra pre malé a stredné podnikanie	www.sme.government.bg
Vláda BGR	www.government.bg
Bulharská národná banka	www.bnb.bg
Bulharská hospodárska komora	www.bia-bg.com
štatistické údaje BGR	www.stat.bg
Agentúra pre verejné obstarávanie	www.aop.bg
Štátna agentúra pre energetickú reguláciu	www.dker.bg

Biznis vyhľadávače:

- www.econ.bg
- www.need.bg
- www.dir.bg
- www.start.bg
- www.business.bg
- www.goldenpages.bg

Informácie o veľtrhoch a výstavách v Bulharskej republike je možné nájsť na stránke nasledovných organizátorov:

Bulharská obchodná a priemyselná komora: <http://www.bcci.bg/fairs/calendar>

Najvýznamnejšie medzinárodné veľtrhy sa konajú v meste Plovdiv (<http://www.fair.bg>)

- Medzinárodná poľnohospodárska výstava – AGRA
- Medzinárodný jarný veľtrh spotrebného tovaru a technológií v Plovdive (máj 2010), v rámci veľtrhu sa konajú špecializované výstavy zamerané na textil, textilné stroje a technológie, kozmetiku, nábytok, domácnosť, potraviny
- Medzinárodný jesenný technický veľtrh v Plovdive (september 2010)
- špecializované výstavy zamerané na strojársku výrobu, elektrotechniku, energetiku, chémiu, automobilový priemysel, informačné a telekomunikačné technológie, stavebníctvo
- v Sofii (International Exhibition Centre EXPO, www.bulgarreklama.com)
- Logistika, transport, infraštruktúra
- BBW (Bulharský stavebný týždeň)
- Balkan Property Exhibition BalPEX
- Bulmedica, Buldental
- Expoenergetika, Bulterm, Klima, Eltex
- Medzinárodná výstava Voda
- Bulkontrola, Bulekologia, Bullabor
- Safety and Security
- Interfood and Drink – víno, mäso, mlieko, pekárenstvo

Kontaktné údaje:

Oddelenie služieb pre MSP
Národná agentúra pre rozvoj
malého a stredného podnikania

Miletičova 23
821 09 Bratislava 2
Slovenská republika
Tel.: +421-2-50-24-45-00
Fax: +421-2-50-24-45-00

agency@nadsme.sk
www.nadsme.sk

Obsah tejto publikácie nepredstavuje názor ani stanovisko Európskej komisie alebo NARMSP. NARMSP, Európska komisia, ani žiadna iná osoba pôsobiaca v ich mene, nie je zodpovedná za využívanie informácií, ktoré sú obsiahnuté v tejto príručke.

www.enterprise-europe-network.sk

